

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ
КРИМІНАЛІСТИЧНОГО
ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Матеріали
науково-практичної інтернет-конференції

(31 травня 2022 року)

**ОДЕСА
2022**

УДК 343.98:343.95
A43

*Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво
перевищували пропоновані обсяги*

Актуальні аспекти криміналістичного та психологічного
A43 забезпечення правоохоронної діяльності в умовах воєнного
стану, м. Одеса, 31 травня 2022 р. Одеса: ОДУВС, 2022. 250 с.
УДК 343.98:343.95

*Леонова А. В.,
курсант Одеського державного
університету внутрішніх справ*

*Науковий керівник:
Проценко О. О.,
доцент кафедри криміналістики та психології
Одеського державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Формування теорії та практики психологічного забезпечення діяльності працівників Національної поліції України під час воєнного стану – об’єктивний процес та закономірний результат розвитку військової психології. Наукове знання військової психології втілюється в соціальну практику і стало елементом людської діяльності, воно має створити своєрідний механізм такого переходу – технологію. Остання, базуючись на виявлених наукою знання про закономірності функціонування об’єктів свого впливу, розробляє систему технологічних засобів, процедур, операцій та способів, чітку послідовність та якісно-

кількісну визначеність їх застосування з метою бажаного перетворення цих об'єктів.

Саме у статусі технологій застосування рекомендацій та висновків військово-психологічної науки до бойової практики постає психологічне забезпечення діяльності працівників Національної поліції України під час воєнного стану. Актуальність проблеми психологічного забезпечення діяльності працівників Національної поліції України під час воєнного стану обумовлена низкою об'єктивних обставин.

По-перше, характер політичних, економічних та соціальних процесів у світі свідчить про те, що нині завершується перехід від двосторонньої до багатополусної системи силового протистояння. Що мало місце в минулому жорстке, але в цілому передбачуване «холодне» протистояння двох світових систем, яке трансформувалося в безліч «гарячих» вогнищ пульсуючої конфліктності, готової будь-якої миті перерости у військові конфлікти. За останні п'ять десятиліть на планеті сталося 259 збройних подій [2, с. 17-23]. Україна внаслідок деяких історичних, соціальних, політичних та інших причин перебуває у цьому плані у зоні «підвищеного ризику». Це можна підтвердити і нападом Російської Федерації на Україну, яке продовжується з 2014 року, яка обмежувалась зоною бойових дій (Антитерористична операція). А особливо тим, що з 24 лютого 2022 року в Україні розпочалось повномасштабне вторгнення Російської Федерації на територію незалежної та суверенної держави, внаслідок чого був запроваджений воєнний стан [1].

По-друге, аналізуючи досвід участі українських та іноземних формувань у військових подіях останнього часу переконливо підтверджує той факт, що без системи всебічного, організованого на єдиних методологічних та організаційних засадах психологічного забезпечення, що пронизує бойову діяльність на її етапах, вкрай складно досягти високої активності та ефективного вирішення ними поставлених завдань у військових конфліктах.

По-третє, офіційне проголошення та практичне будівництво нового виду забезпечення бойових дій військ – морально-психологічного – вимагає активного наукового дослідження його складових, і насамперед такого компонента, як психологічне забезпечення.

По-четверте, наявна багаторічна практика психологічного забезпечення спортивної, педагогічної, трудової, професійної діяльності показує, що це є ефективним засобом вирішення багатьох соціальних і психологічних проблем. Ігнорування цього досвіду та його невикористання на користь підвищення ефективності діяльності працівників

Національної поліції України під час воєнного стану сьогодні навряд чи може бути виправдане.

З метою вдосконалення та вирішення вищевказаних проблем психологічного забезпечення діяльності працівників Національної поліції України під час воєнного стану варто здійснити такі заходи:

- визначити правовий статус військових подій такого роду, права, обов'язки та правила поведінки їх учасників, медичні та психологічні норми перебування працівників Національної поліції України у зоні бойових дій;

- уточнити додаткові обов'язки, обмеження у діяльності, форми відповідальності осіб, установ та організацій (органи державного та військового керівництва, місцевого самоврядування, засобів масової інформації, політичні та громадські організації, правозахисники та ін.), зобов'язаних чи здатних впливати на мотивацію, психічні стани та діяльність працівників Національної поліції України під час воєнного стану;

- сформувати державний орган, який здійснює координацію політичних, економічних, дипломатичних, інформаційних, психологічних можливостей та зусиль держави та суспільства під час воєнного стану;

- створити постійно діючу організацію практичних військових психологів для вирішення завдань: оцінки психологічних умов майбутніх бойових дій та прогнозування найімовірніших схем їх розвитку; вивчення реального стану цільового психологічного ресурсу потенційних учасників бойових дій обох сторін; розробки психотехнологій підготовки працівників Національної поліції України під час воєнного стану до бойових дій у конкретних психологічних обставинах під час воєнного стану; здійснення практичної психологічної роботи з людьми;

- розробити конструктивні схеми швидкої адаптації наявної у працівників НПУ бойової техніки, озброєння та зброї, спорядження, форми одягу, до умов бойових дій під час воєнного стану;

Варто внести зміни до кваліфікаційних вимог до випускників психологічних факультетів (що підпорядковуються МВС), посиливши увагу до їхньої здатності виконувати свої функціональні обов'язки у воєнний час, брати участь у психологічній підготовці, психологічній допомозі, соціально-психологічній реадaptaції працівників Національної поліції України; уточнити навчальні програми їхньої підготовки з урахуванням цих вимог.

А також варто послідовно здійснити низку комплексних науково-дослідних робіт, націлених на глибоке опрацювання вузьких проблем психологічного забезпечення діяльності працівників Національної

поліції України (психологічної підготовки, психологічної допомоги, психологічної реабілітації та соціально-психологічної реадaptaції працівників Національної поліції України).

СПИСОК БІБЛОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Актуальні питання психологічного забезпечення діяльності Національної поліції та закладів вищої освіти МВС України: Матеріали III міжвідом. наук.-практ. круглого столу (Київ, 29 квіт. 2021 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2021. 224 с. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/18929/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7%2029.04.2021_%D0%A0%D0%95%D0%94.pdf (дата звернення: 27.05.2022)
2. Клименко І. В. Система психологічного забезпечення професійної підготовки поліцейських: зміст і складові. *Право і Безпека*. 2017. № 4. С. 17–23.

Карагуца Г. А. ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ВНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ	145
Карагуца М. А. СТРЕС ТА ФОРМИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	148
Кічіджи В. В. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПОРТРЕТ ОСОБИ, ЯКА ВЧИНИЛА КРАДІЖКУ	151
Кічіджи В. В., Пасько О. М. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО	153
Краєвський О. О. ЩОДО ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	156
Кушнір Д. О., Проценко О. О. АКТУАЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГІЧОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІД ЧАС РОБОТИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ ТА ВОЄННОГО СТАНУ	159
Лазюк А. С. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПОРТРЕТ ПРАВОПОРУШНИКА, ЯКИЙ ВЧИНЯЄ УМИСНЕ ВБИВСТВО	162
Леонова А. В. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	164
Маковський А. О., Матеюк О. А. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИКОРДОННИКІВ ЗАСОБАМИ ДУШПАСТИРСТВА ВІЙСЬКОВИХ КАПЕЛАНІВ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ.....	167
Маланич М. М. ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ІЗ ОСОБАМИ ЯКІ СХИЛЬНІ ДО ВЧИНЕННЯ САМОГУБСТВА	169
Матієнко Т. В. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ КЕРІВНИКА НА ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	172
Михайловська В. С. ПРАВОВА КУЛЬТУРА ЮРИСТА	177